

Nordisk definition av dövblindhet

Dövblindhet är en kombination av syn- och hörselnedsättning där graden av nedsättning är så allvarlig att syn och hörsel har svårt att kompensera för varandra. Dövblindhet medför därför, i relation till omgivningen, specifika funktionshinder.

Huvudsakliga konsekvenser

Dövblindhet begränsar, i varierande grad, möjligheten att delta i aktiviteter och inskränker full delaktighet i samhället. Kommunikation, tillgång till information, rumslig orientering och förmågan att röra sig fritt och säkert påverkas. Det taktila sinnet blir viktigt och kan i viss mån kompensera för kombinerad syn- och hörselnedsättning. Dövblindhet innebär också en riskfaktor för fysisk och psykisk ohälsa, samt påverkar det sociala livet.

Kommentarer

Om kombinerad syn- och hörselnedsättning

Hur allvarliga konsekvenserna av kombinerad syn- och hörselnedsättning blir beror på:

- tidpunkten för uppkomst, det vill säga om den är medfödd, förvärvad eller åldersrelaterad, detta i relation till individens kommunikativa och språkliga utveckling,
- syn- och hörselnedsättningens omfattning och karaktär,
- om syn- och hörselnedsättningen är kombinerad med andra funktionsnedsättningar,
- om syn- och hörselnedsättningen är stabil eller progressiv.

Om de specifika funktionshindren

Att syn och hörsel har svårt att kompensera för varandra innebär att:

- det mesta tar längre tid, är energidränerande och att information därför ofta blir fragmenterad,
- behovet att använda sig av andra sinnesintryck ökar (det vill säga det taktila, kinestetiska, proprioceptiva, haptiska, lukt- och smaksinnet)
- tillgången till information på avstånd blir begränsad,
- personen med dövblindhet måste förlita sig på information som finns i den nära omgivningen,
- för att skapa mening blir det nödvändigt att förlita sig på minnet samt dra slutsatser utifrån ofullständig information.

Om aktivitet och delaktighet

Dövblindhet begränsar möjligheten till aktiviteter och inskränker full delaktighet i samhället. Enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (UNCRPD) är delaktighet en given rätt för alla människor. För att den enskilda individen ska kunna använda sin fulla kapacitet och sina resurser måste samhället tillhandahålla specifikt stöd och service.

- Personer med dövblindhet och deras omgivning bör vara involverade på lika villkor, men det är ytterst samhället som bär ansvaret för att göra aktiviteter tillgängliga. Ett tillgängligt samhälle bör minst omfatta:
  - tillgång till kompetenta kommunikationspartners,
  - tillgång till dövblindtolkning, vilket omfattar tolkning av vad som sägs, syntolkning och ledsagning,
  - tillgänglig information,
  - personligt stöd för att underlätta vardagen,
  - tillgänglig fysisk omgivning,
  - tillgång till teknik och hjälpmedel.
- För en person med dövblindhet kan kombinationen av syn- och hörselnedsättning innebära större funktionshinder i vissa aktiviteter än i andra. Denna variation kan bero på såväl miljömässiga som personliga faktorer.
- Specialiserad, tvärfacklig kompetens om dövblindhet är nödvändig för att adekvat stöd och service ska kunna erbjudas.